Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Monumentnummer*: 528307

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	10 september 2007
Kadaster deel/nr	82790/167

*Woonplaats**	*Gemeente**	*Provincie**
Amersfoort	Amersfoort	Utrecht

*Straat**	*Nr**	*House letter**	*Toev.**	*Postcode**	*Woonplaats**	*Situering*	*Locatie*
Soesterweg	260			3812 BH	Amersfoort		
Piet Mondriaanplein	61			3812 GZ	Amersfoort		

*Kadastrale gemeente**	*Sectie**	*Kadastraal object**	*Appartement aanduiding*	*Grondperceel*
Amersfoort	D			11413
Amersfoort	D			11611
Amersfoort	D			11160

*Omschrijving***

Inleiding

Vanaf 1863 ontwikkelde Amersfoort zich als spoorwegstad. Verschillende van de destijds bestaande spoorwegondernemingen legden hier spoorlijnen aan met bijbehorende dienstgebouwen. Oorspronkelijk was het Wagenbedrijf Amersfoort (WBA) een 'wagenmakerij' van de toenmalige Hollandse IJzeren Spoorwegmaatschappij (HIJSM) die dit terrein in 1904 als zodanig in gebruik nam. Deze spoorwegmaatschappij werd later onderdeel van de Nederlandse Spoorwegen (NS) die het terrein verder inrichtte en ontwikkelde voor het onderhoud, revisie en het ombouwen van goederenwagons. Na 1996 volgde de verzelfstandiging van het bedrijf tot NS-dochter Nedtrain. In 2000 werd het echter alweer gesloten. Het terrein is gelegen tussen het Station Amersfoort aan de zuidzijde en het Soesterkwartier aan de noordzijde. Het is ca. 1,5 km lang en 300 m breed. De gebouwen liggen centraal op het terrein aan de zijde van het Soesterkwartier alwaar zich ook de oorspronkelijke toegang met portiersloge bevindt. Voorts is op het terrein een aantal gebouwen met andere functies aanwezig, zoals een magazijn, een loods voor gereed hout en een rijwielstalling alsmede tal van spoorvoorzieningen zoals bundels opstelsporen, wissels en stootblokken.

Omschrijving

De WAGENLOODS (complexonderdeel 4) gebouwd in 1908 en toegeschreven aan architect D.A.N. Margadant ligt aan de oostzijde van het hoofdgebouw. De sporen en rolbaan verbinden deze gebouwen. Het gebouw bestaat uit één bouwlaag en is opgetrokken uit baksteen. De zijgevels zijn uitgevoerd als een serie topgevels waartussen de pannen gedekte sheddaken zich bevinden. Per travee zijn steeds twee grote gietijzeren rondboogvensters geplaatst. In de beide eindgevels bevinden zich vijf inrijd openingen. De houten kapconstructie rust op ijzeren kolommen. De constructie is overeenkomstig aan die van het hoofdgebouw. De kolommen zijn samengesteld uit U-profielen met plaatliggers en stabiliteitsliggers. Zij dragen de constructie van het houten sheddak met ijzeren trekstangen. De kapspanten boven de rollerbanen zijn uitgevoerd als Polonceauspanten.

Waardering

De WAGENLOODS is van algemeen belang, vanwege:

- de (cultuur)historische waarde als uitdrukking van de geschiedenis en ontwikkeling van de spoorwegbouw in Nederland; - de architectuurhistorische waarde vanwege zijn (toegeschreven) plaats in het oeuvre van D.A.N. Margadant en als karakteristiek voorbeeld van industriële architectuur; - de bouwhistorische waarde van de constructiewijze van kolommen en kappen die op te vatten is als een vroege vorm van systeembouw; - de ensemble waarde in relatie tot de overige bebouwing.

Hoofdcategorie	*Subcategorie*	*Functie*
Boerderijen, molens en bedrijven	Industrie	Werkplaats